

Egy év – egy kép: Csatlós Géza nem hisz a szemének (1990)

Az 1990-es év az újjáalakult MCSE legnehezebb időszaka volt. Akkor még csak ismerkedtünk a „civil szféra” működésével, egyike voltunk azoknak a társadalmi szervezeteknek, amelyek az új, megváltozott körülmények között próbáltak fennmaradni. 1990 Magyarországon nem sokat értek a CSBK-időszak tapasztalatai. A Kulin György által felépített mozgalom akkor már jó ideje hanyatlott, a feladat 1989–90-ben az volt, hogy mentjük meg azt, ami megmenthető. A megváltozott körülmények mellett természetesen új lehetőségek is adódtak. A világ egyértelműen kinyílt számunkra!

Az észlelőtábori mozgalom több mint két évtizedes múltra tekintett vissza, ha az első igazán nagy létszámú, 1969-es jósvafői táborról számítjuk a kezdeteket. A hetvenes-nyolcvanas évek nagy létszámú meteoros táborai után a nyolcvanas évek végén indultak útjukra a Meteorról elnevezett észlelőtáborok. A sorban a harmadik volt a Meteor '90 észlelőtábor, melyen 182-en vettek részt, ami abban az időben rekordnak számított. Ez volt első igazi „családi” táborunk, melyen minden korosztály képviseltette magát.

A kedvezőtlen időjárás ellenére bőven akadt program: több beszámolót is hallhattunk a finnországi teljes napfogyatkozás expedícióról (honfitársaink ugyanúgy pórul jártak, mint tavaly, a kínai expedíció tagjai: a borult idő megakadályozta a jelenség észlelését). Az AAVSO első európai találkozójáról e sorok írója tartott beszámolót, Dán András a távcsőépítés titkaiba avatta be a hallgatóságot, Hegedűs Tibor pedig fotoelektromos fotometriára toborzott vállalkozókat. Szabó Sándor okkultációs, Papp Sándor mélyeges beszámolót tartott, Iskum József a Nap, Kocsis Antal a Hold észlelését népszerűsítette.

Az idők változását jelezte, hogy öt, határon túli (partiumi és erdélyi) amatőrtársunkat is vendégül láttuk. A korábbi években csak hallatlan nehézségek árán jöhettek hazánkba romániai amatőrtársaink.

A tábor résztvevői a szombathelyi Gothard Obszervatóriumot látogatták meg egy egész napos buszkirándulás során. A Meteor '90 észlelőtáborát a Budapest I. kerületi Tanács 10 ezer forinttal támogatta. Ez volt az újjáalakult MCSE első sikeres pályázata.

A ráktanyai tábor észlelési szencziációját a szabadszemes Levy (1990c)-üstökös jelentette, mely első derült éjszakánkon épp az M15 mellett haladt el. Lenyűgöző látvány volt a gömbhalmaz és a 3,5 magnitúdós üstökös párosa, mely legszebben Csatlós Géza 25 cm-es Newton-reflektorában látszott (képiünkön). A kiváló képalkotású távcső egyike volt Géza sok-sok jól sikerült műszerének. Az idősebb amatőröknek nem kell bemutatni a Csatlós-tükröket, és a „Távcsőtükröt Csatlóstól!” szlogen is ismerősen hangozhat... A 90-es években Géza egyike volt az igen keresett tükröcsiszolóknak – azonban ez a kereslet mára szinte teljesen megszűnt az olcsó kínai távcsövek betörésével. Csatlós Géza – aki a kép tanúsága szerint mindig kapható egy kis mókára – ma is segíti a tükröcsiszoló amatőröket (elérhetőségét szívesen megadjuk az érdeklődőknek).

Mizser Attila